

Võrastiku läbipaistvuse mõõtmine

Mait Lang

lang@to.ee

TARTU ÜLIKOOL
Tartu observatoorium

Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

Eesti kauseirepäev Tõraveres, 14.11.2024

Ettekanne tugineb peamiselt artiklile

Mait Lang, Mikk Antsov, Andres Mumma, Indrek Suitso, Andres Kuusk, Kaarel Piip. 2024. Comparison of forest canopy gap fraction measurements from drone-based video frames, below-canopy hemispherical photography, and airborne laser scanning.

Vastu võetud ajakirja European Journal of Remote Sensing.

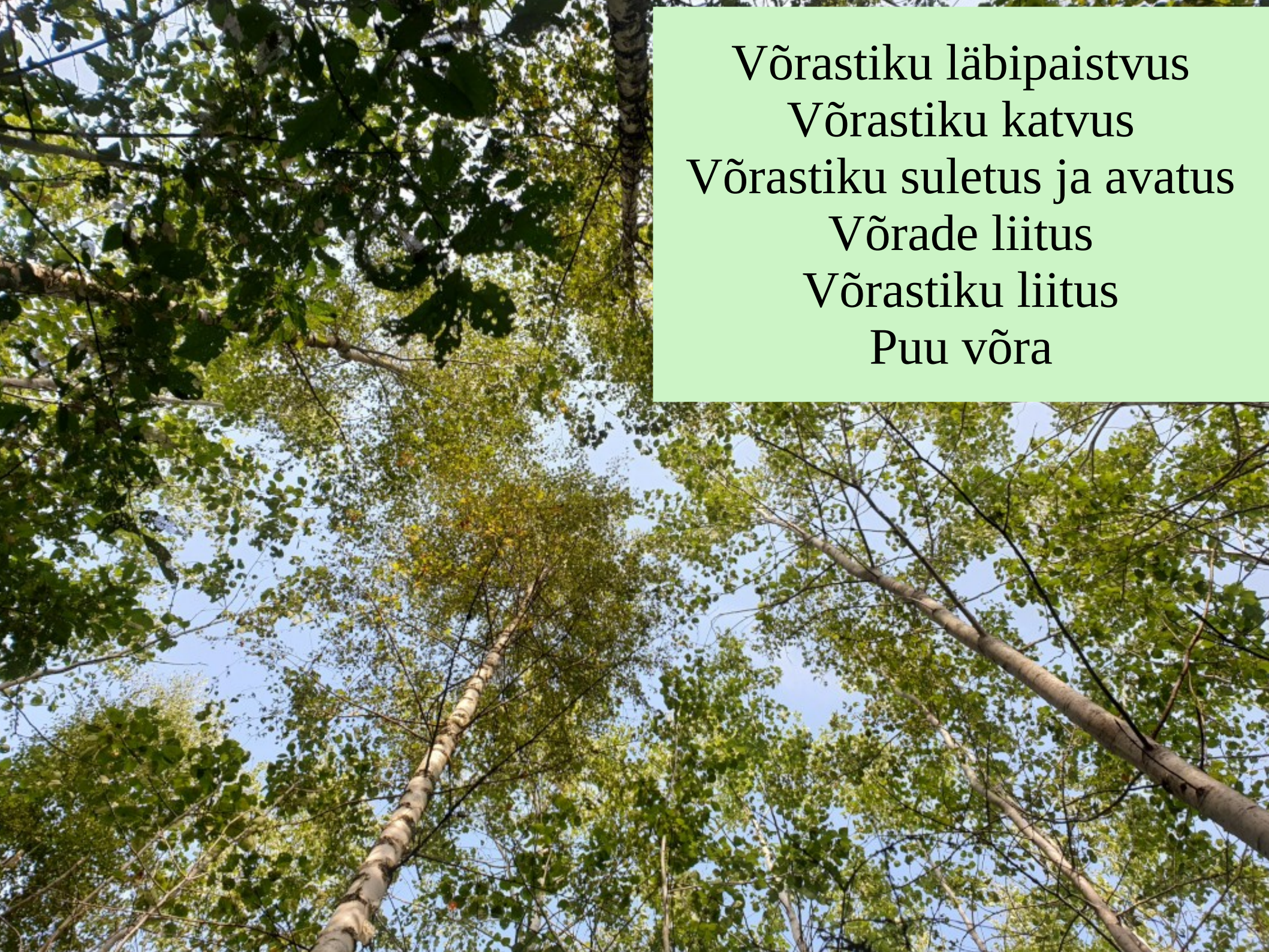
Asutused:

Tartu Observatory, University of Tartu, 61602 Tõravere, Estonia.

Institute of Forestry and Rural Engineering, Estonian University of Life Sciences, Kreutzwaldi 5, 51014 Tartu, Estonia.

Estonian Military Academy, Riia 12, 51010 Tartu, Estonia.

Estonian Academy of Security Sciences, Kase 61, 12012 Tallinn, Estonia.

Võrastiku läbipaistvus
Võrastiku katvus
Võrastiku suletus ja avatus
Võrade liitus
Võrastiku liitus
Puu võra

Taimkatte indeks PAI

Vaba vaate tõenäosus

$$l_{\theta} = \frac{l_s}{\cos \theta}$$

$$PAI_s = \frac{K}{l_s}$$

$$PAI_{\theta} = \frac{K \cos \theta}{l_s}$$

$$LAI \leq PAI$$

l_s : proovi pikkus

K : puudete arv

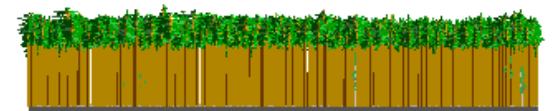
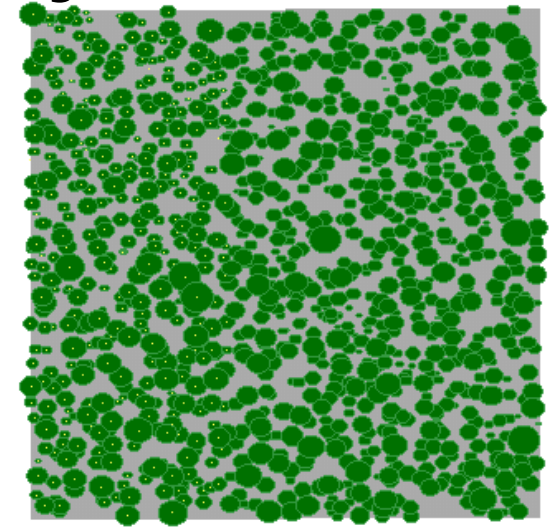
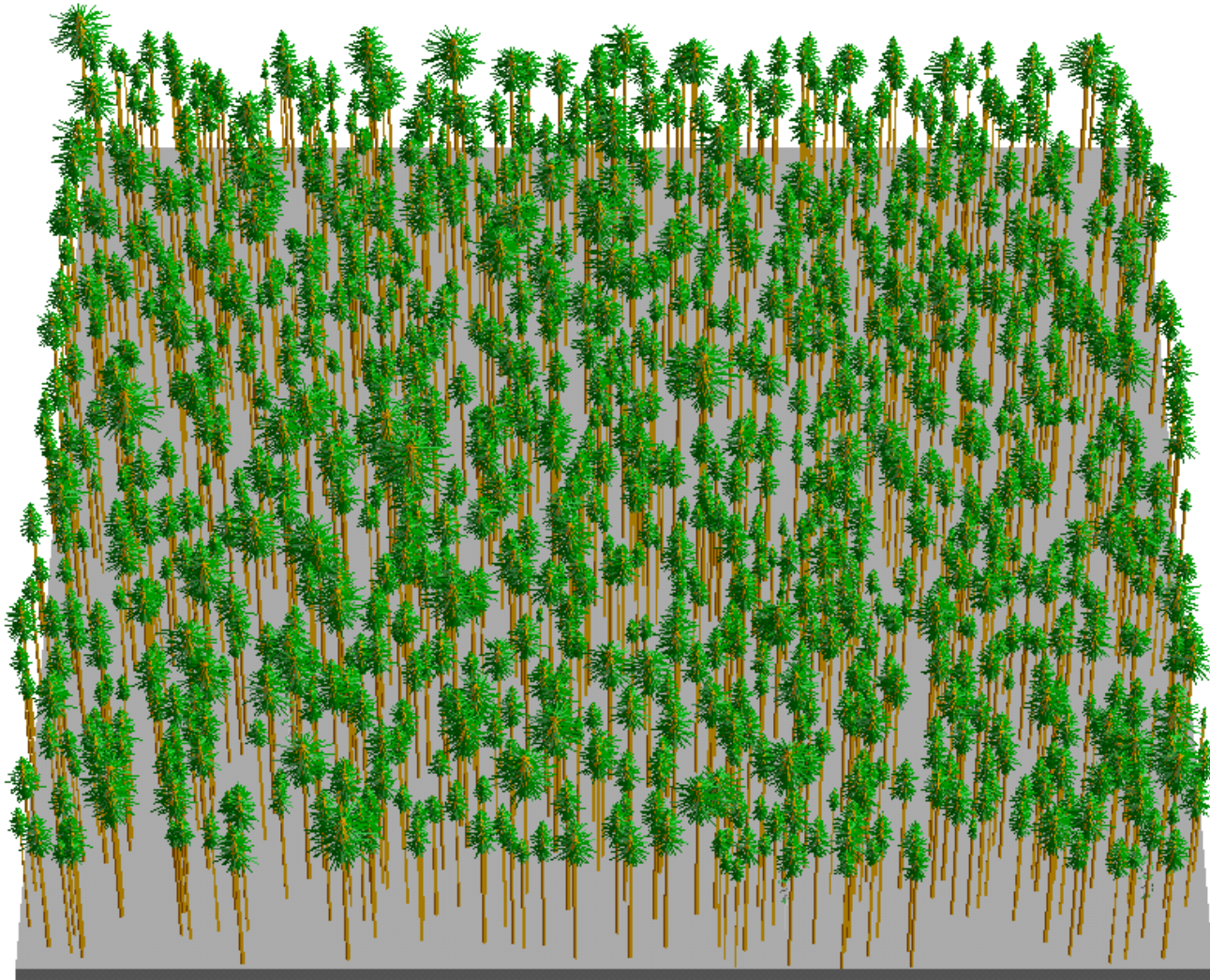
PAI_s : indeks seniidi suunas

PAI_{θ} : indeks vaatenurga θ suunas.

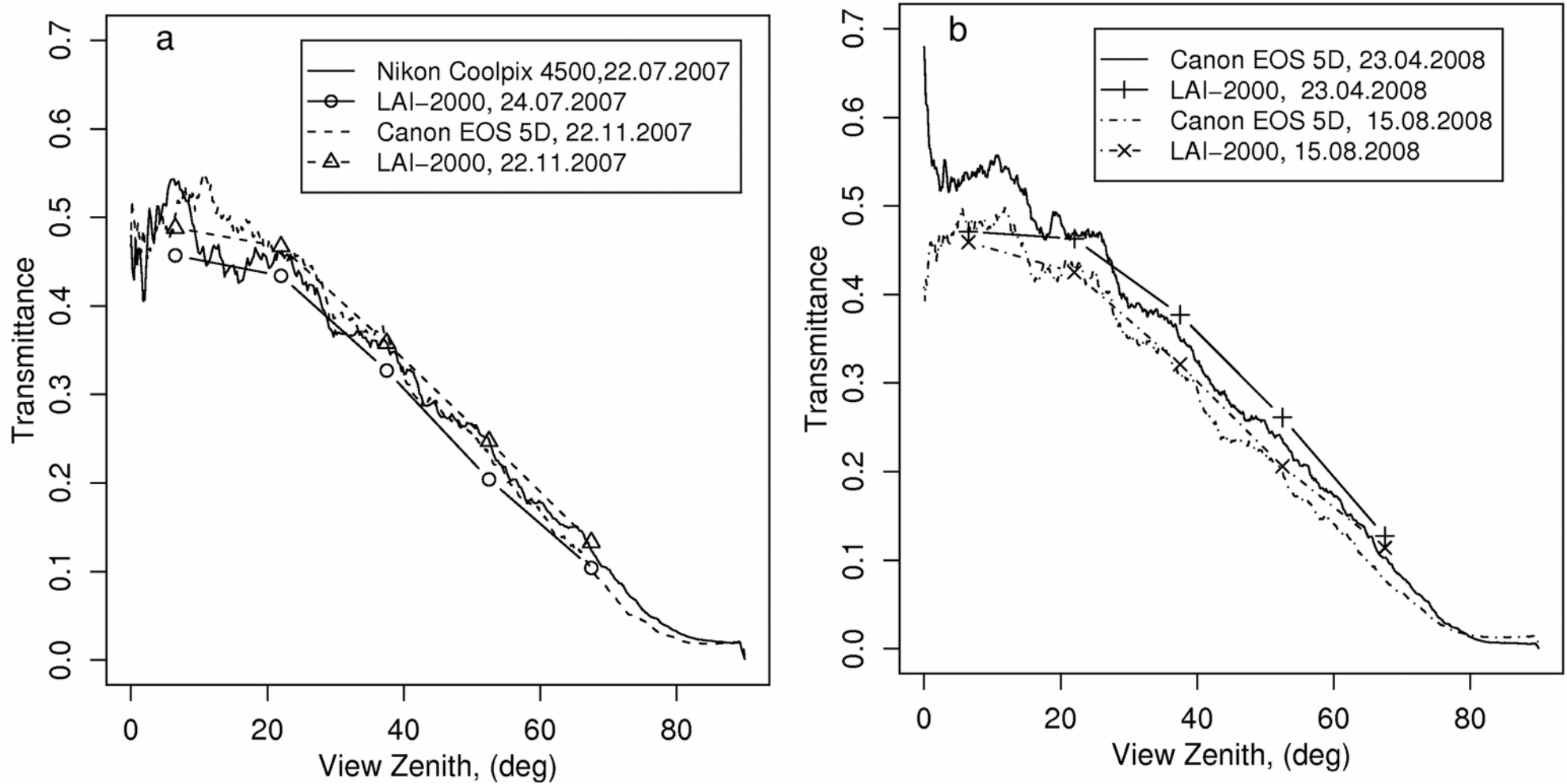
θ

Männik JS81-7

RAMI männik Järveljal

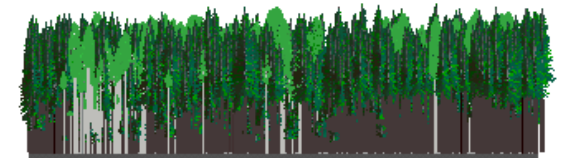
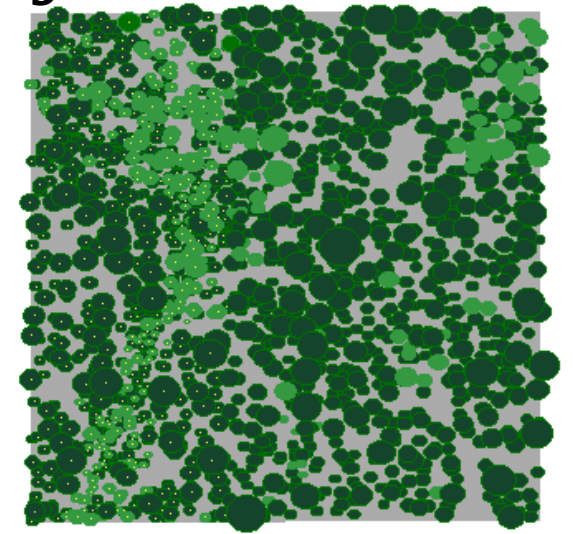
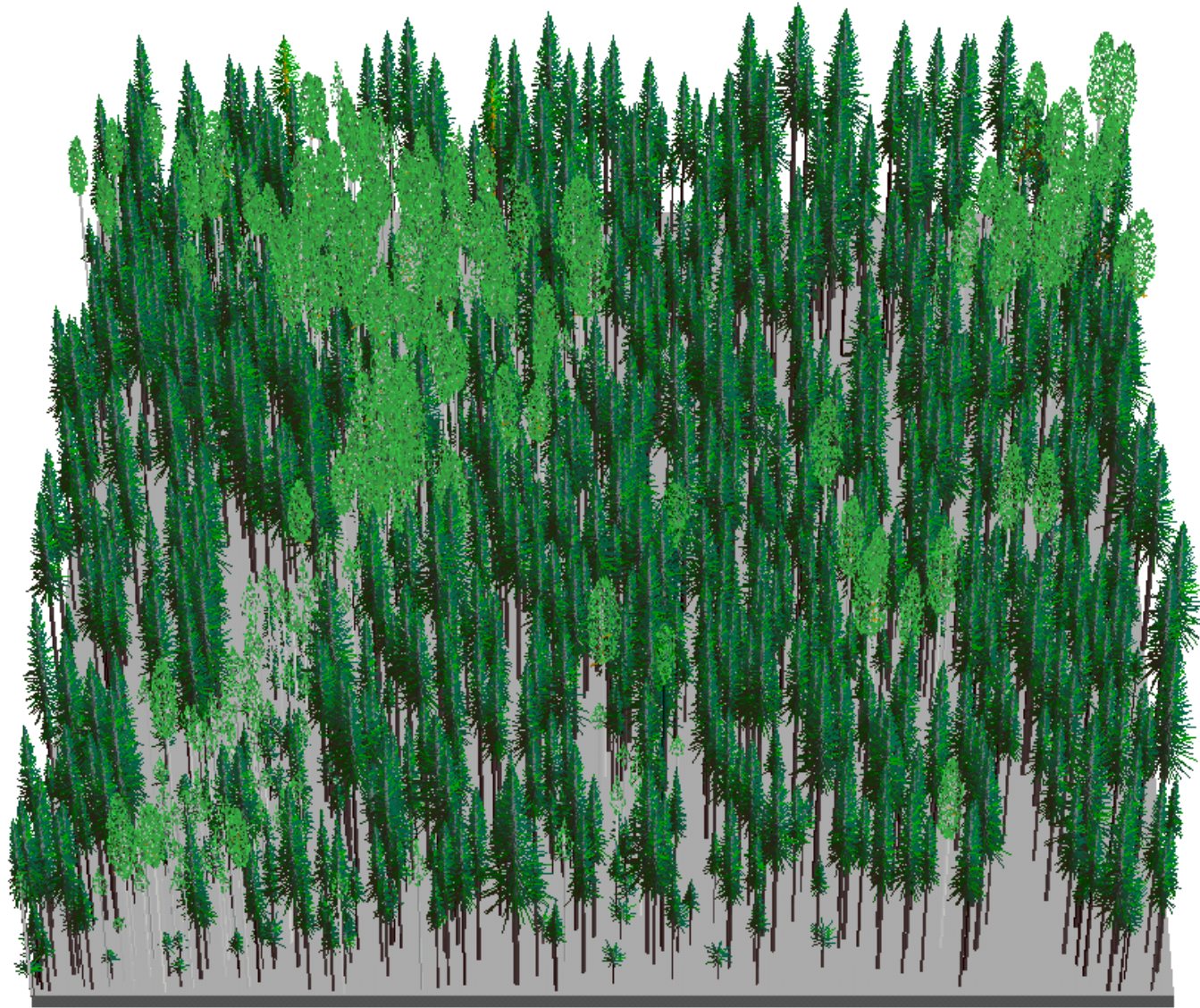

RAMI männik Järveljal

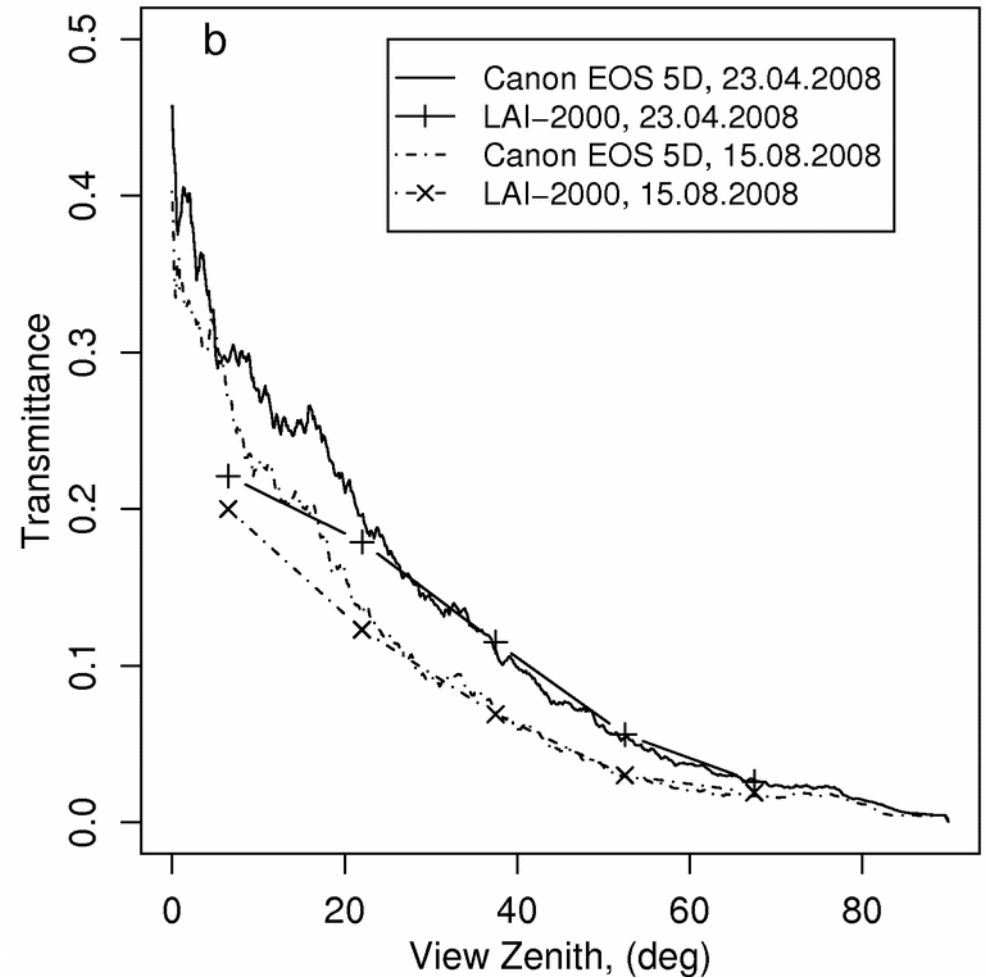
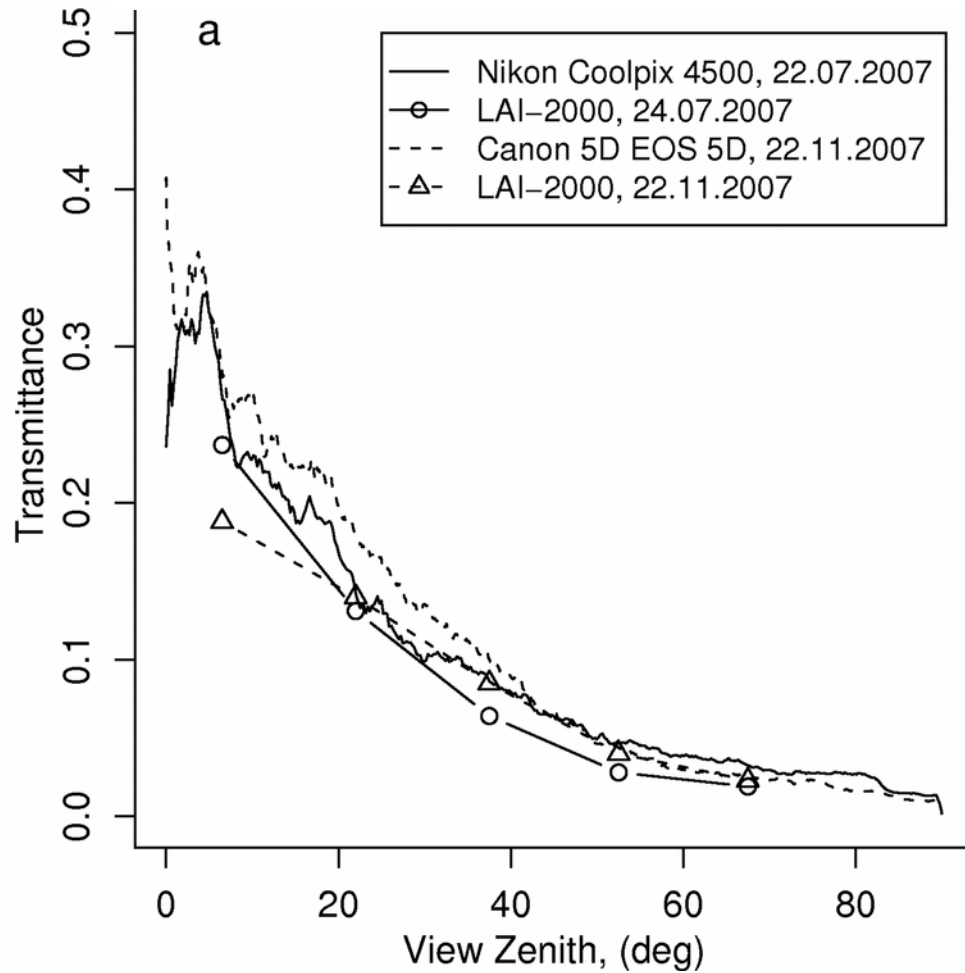

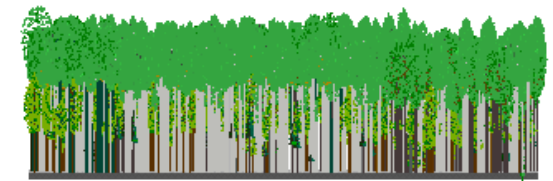
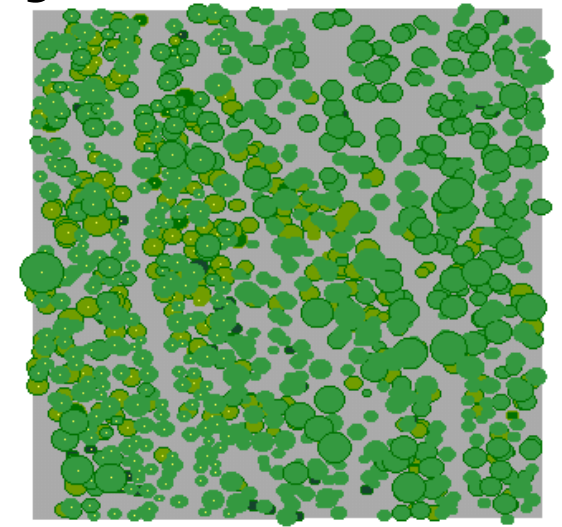
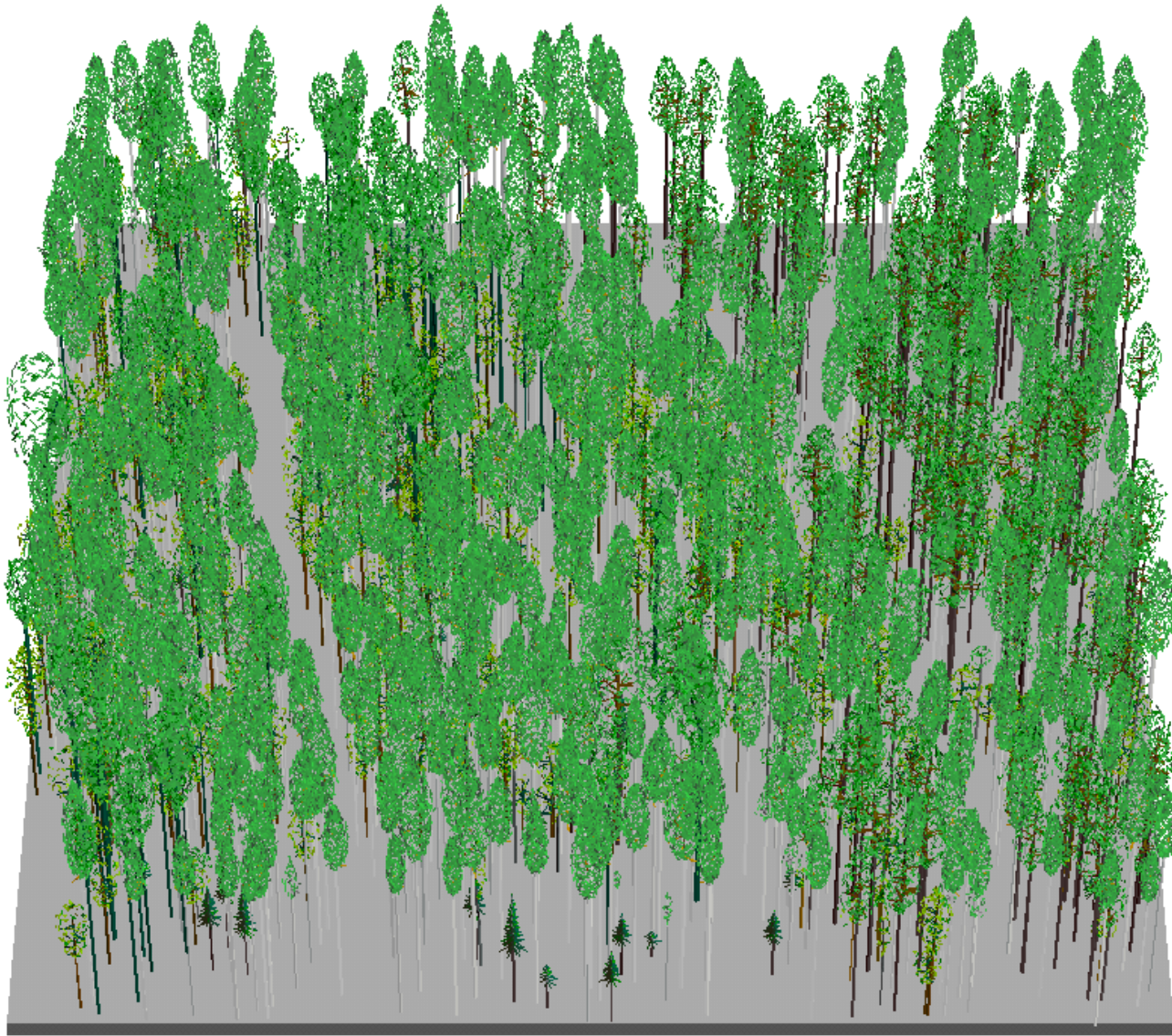
RAMI kuusik Järveljal

RAMI kuusik Järveljal

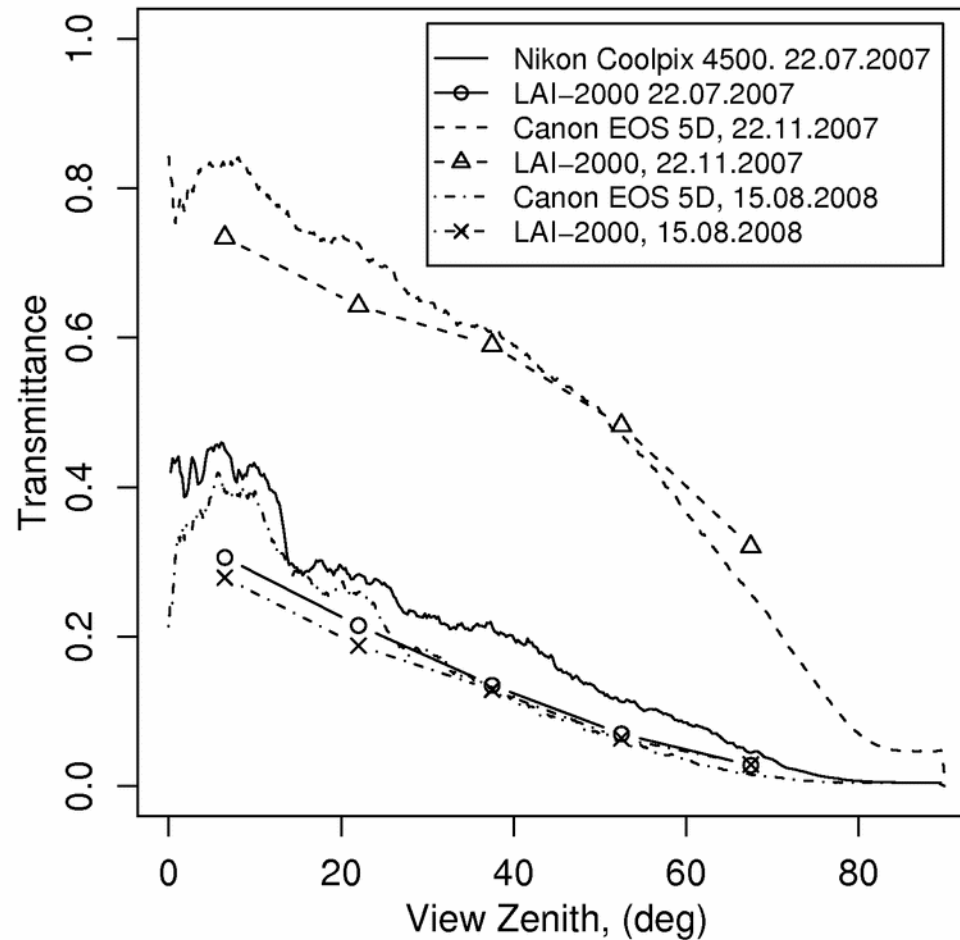

RAMI kaasik Järveljal

RAMI kaasik

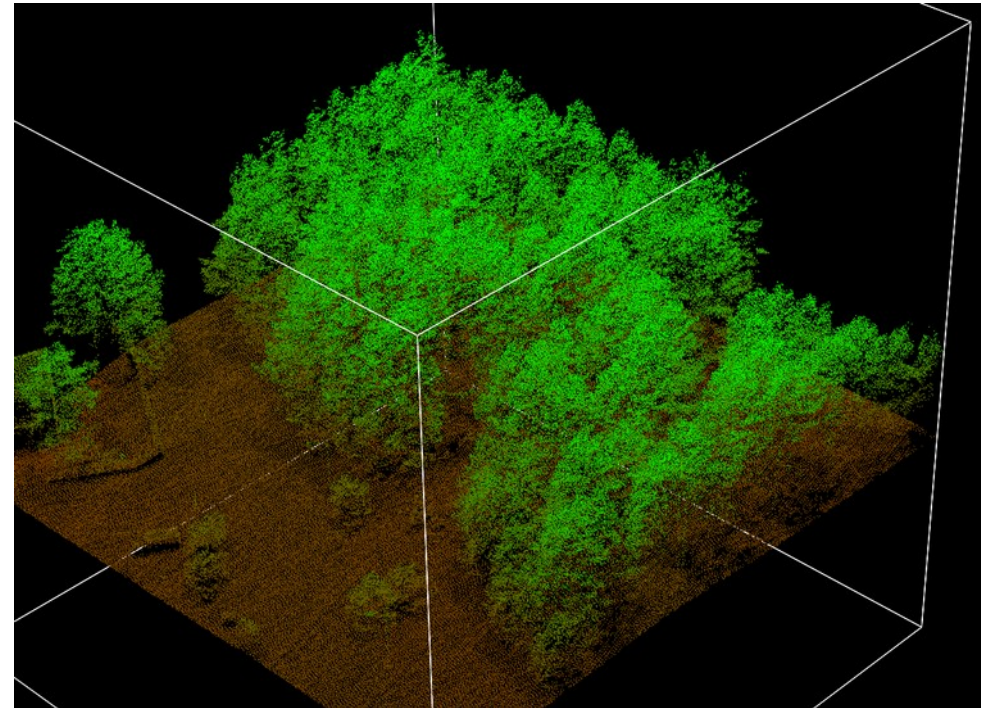
Järvseljal lehtedega ja ilma lehtedeta

Kaamerad ja lidarid - aerofotod ja punktipilved

Droonikaamera
geomeetriamudeli alusandmete
mõõtmise.

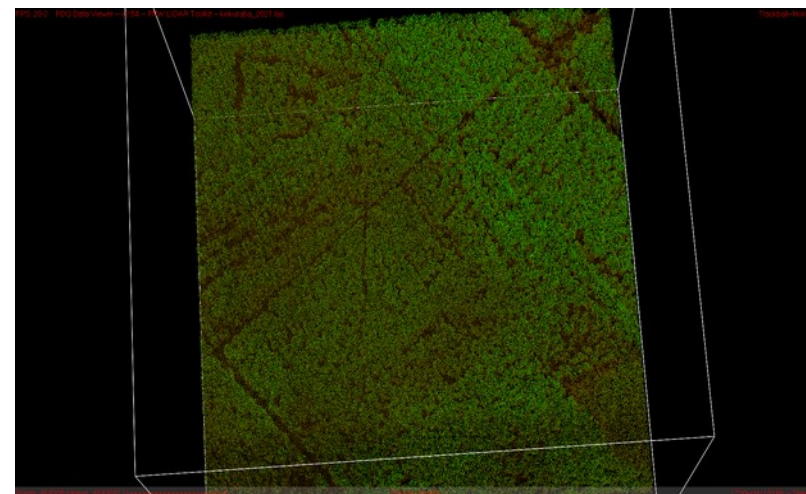

Lang, George, Borysenko, 2022.
Sinu Mets (4) detsember 2022.

Zenmuse X5 kaameraga DJI Inspire droon

Kiriku raba männiku võrastiku läbipaistvuse mõõtmine

(2021. aasta) aerolidari mõõtmisandmed Eesti Maaameti arhiivist.

Katseala asus Laeva-Pikknurme-Kursi metsandikus

Kaamera Canon 5D Sigma 8 mm
1:3.5 EX DG poolsfääriobjektiiviga.

Ülelend h= 40 m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend h= 40 m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend $h = 40$ m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend h= 40 m, nadiirnurk 30 kraadi

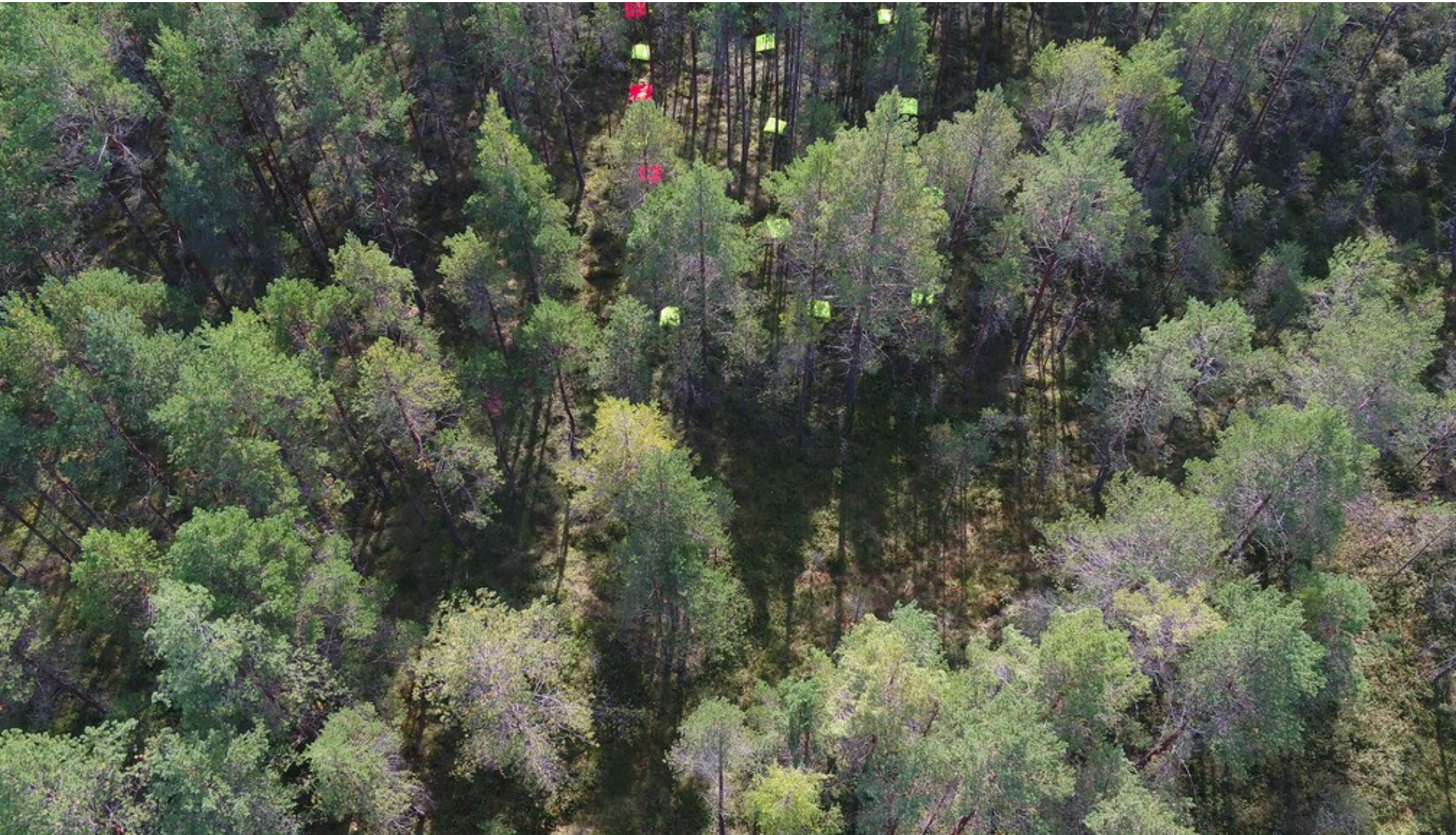
h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend h= 40 m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend h= 40 m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend $h = 40$ m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend $h = 40$ m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend $h = 40$ m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend $h = 40$ m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend $h = 40$ m, nadiirnurk 30 kraadi

h40/40m-30_N2S.kaadri

Ülelend h= 40 m, nadiirnurk 30 kraadi

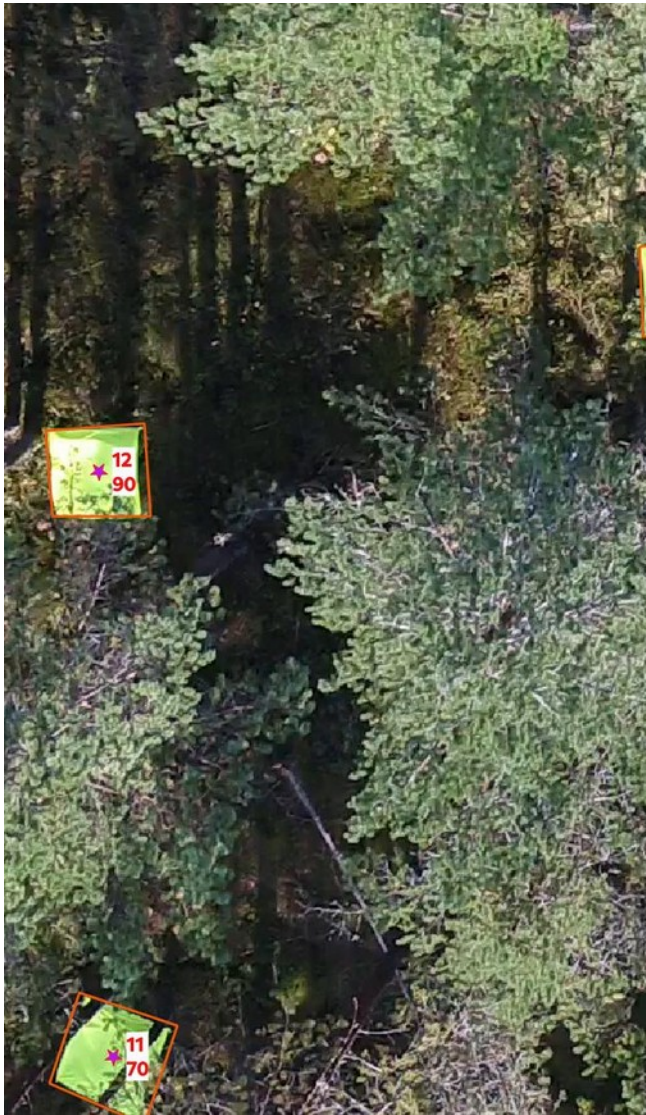
h40/40m-30_N2S.kaadri

Kuidas seda kõike analüüsida?

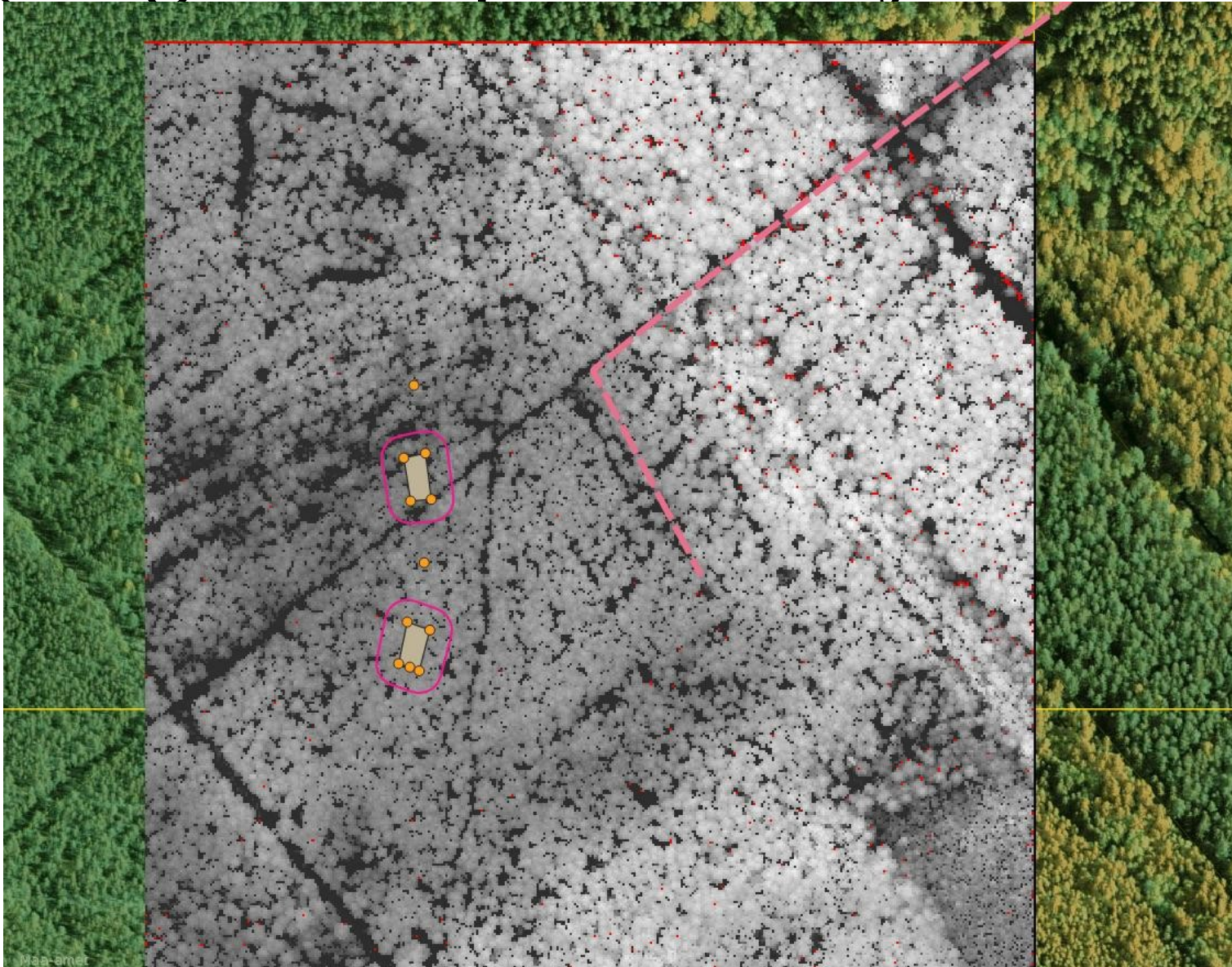
Läbipaistvus ja vaatesuund fotodelt

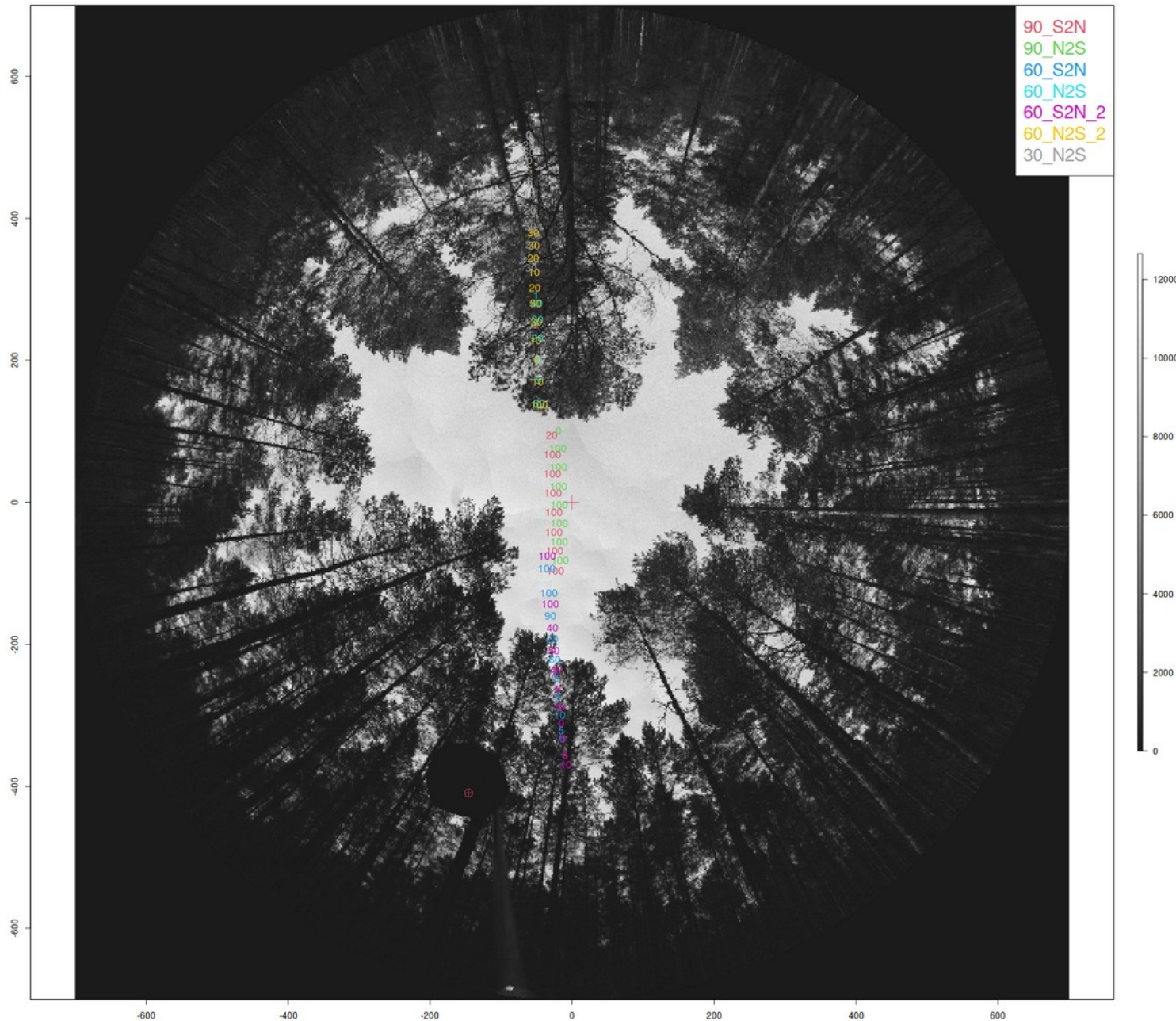
Poolsfäärripilt iga katselapi kohal

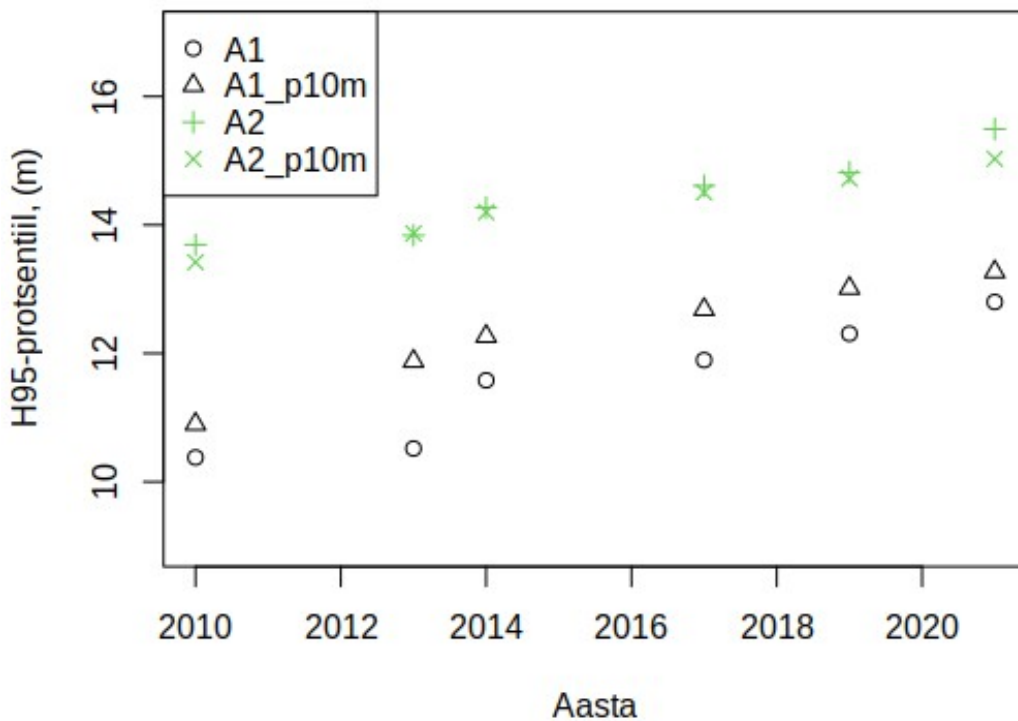
Punktipilvedest meetrika (kõrguse 95-protsentiil ja katvus)

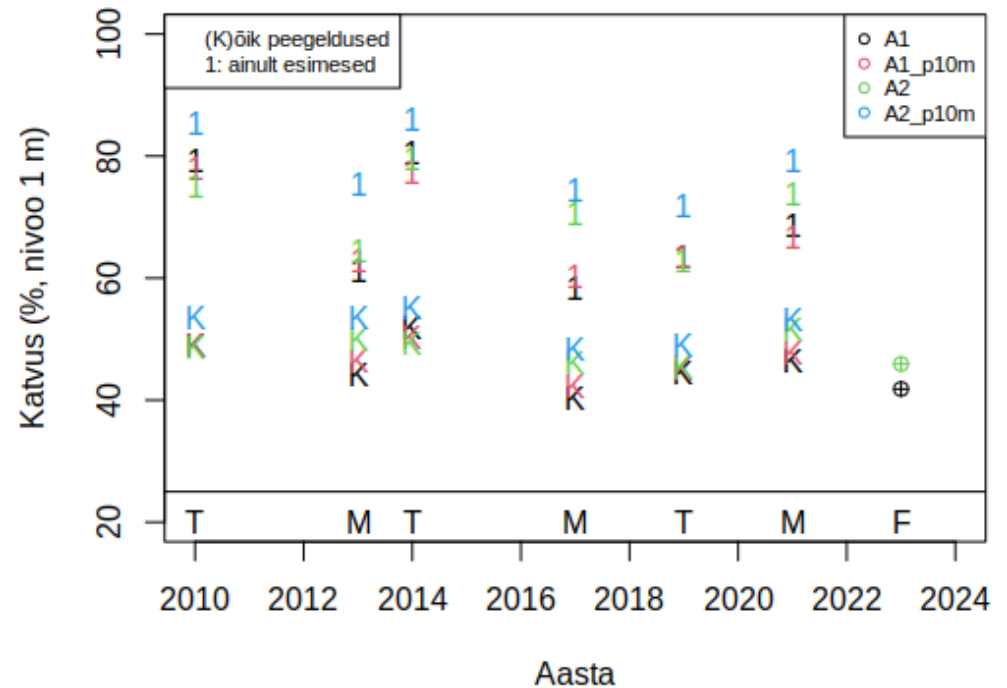
Andmed tuleb kokku panna koordinaatide järgi.
Asukohamääramise täpsus ...

Lidariandmetega on lihtne

Laserimpulsi peegelduste kõrgusjaotuse 95-protsentiiil kahele katsealale arvatud täpselt katseala piires ja 10 m laiendatud alas. Puistu tiheduse varieeruvus.

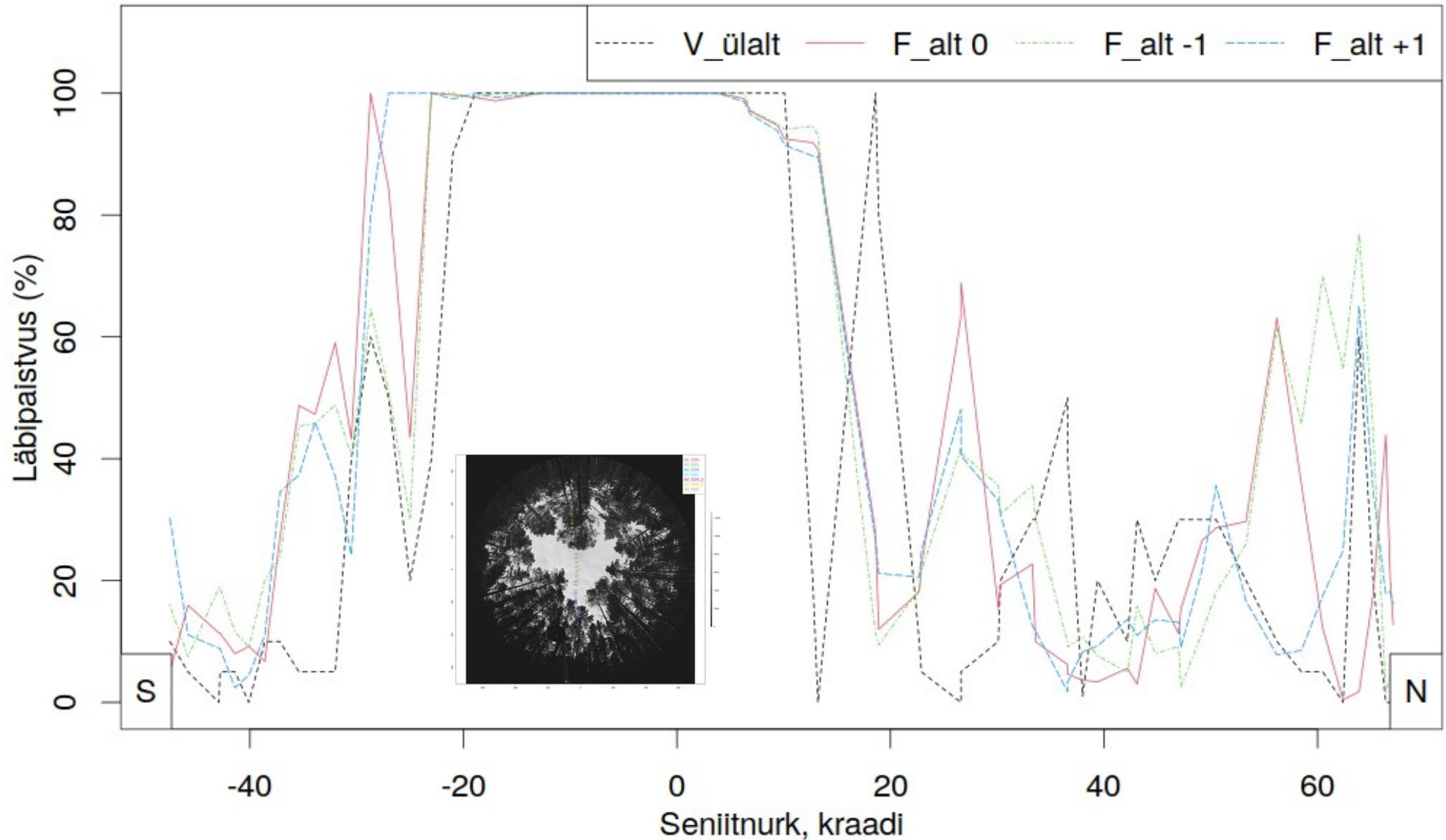
Kevadiste (T) ja suviste (M) lidariandmete järgi arvatud võrastiku katvus (href=1.0 m). „1” arvestab ainult esimeste peegeldustega, „K” võtab kõik arvesse.

„F” on poolsfääripiltidel 10-kraadises seniitnurgavahemikus arvatud katvus.

Üks katselapp.

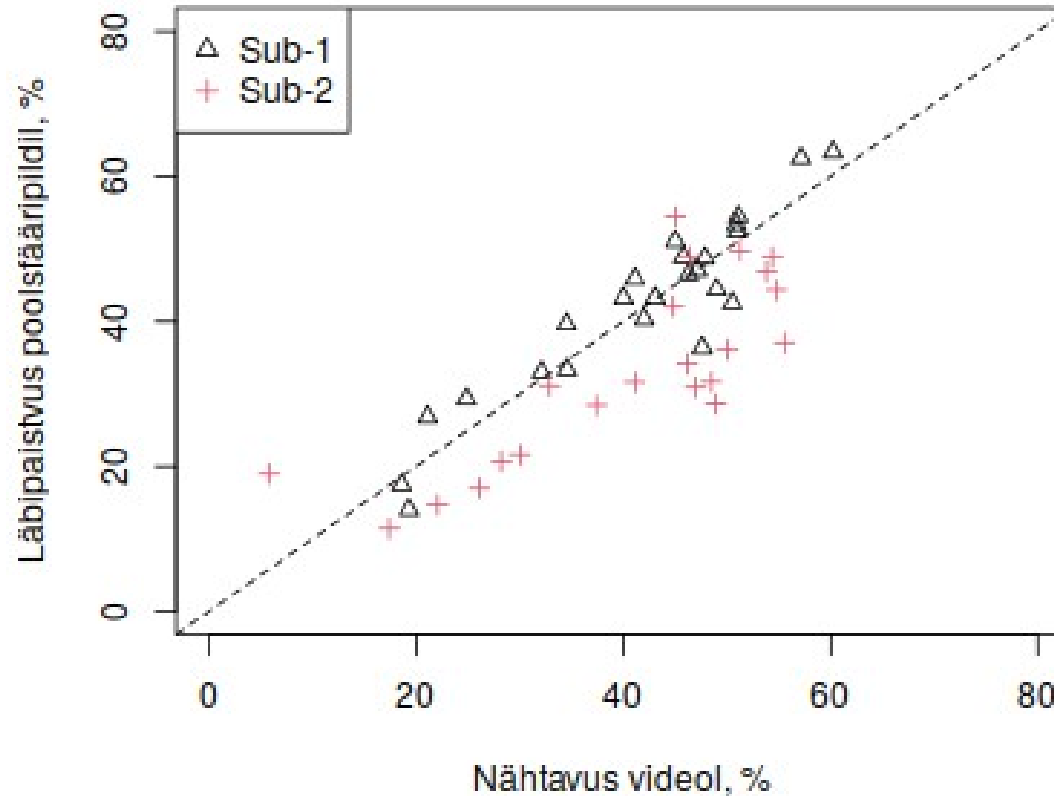
Aerofotod ja poolsfääripildid

Erinevad mõõtmisgeomeetriad, suur asukohamääramise vigade mõju, aga seosed on ilmsed. F* on fotolt tehtud väljavõtte arvutatud ja katseks nihutatud ülalt vaate koordinaatide järgi.

Fotodelt tuleb
võtta 3-5 kraadi
sektorid.

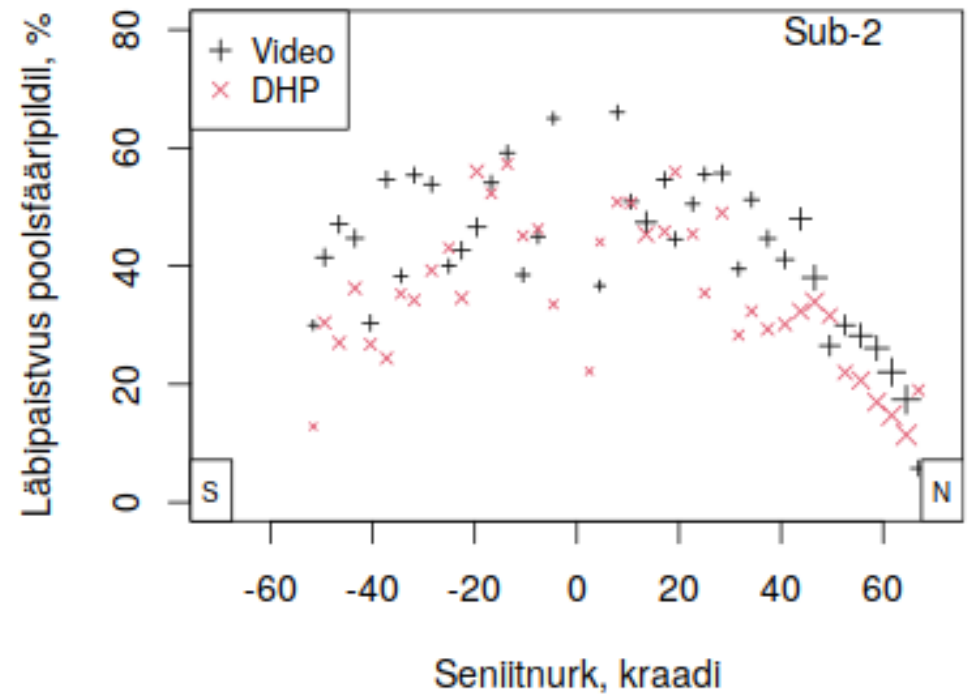
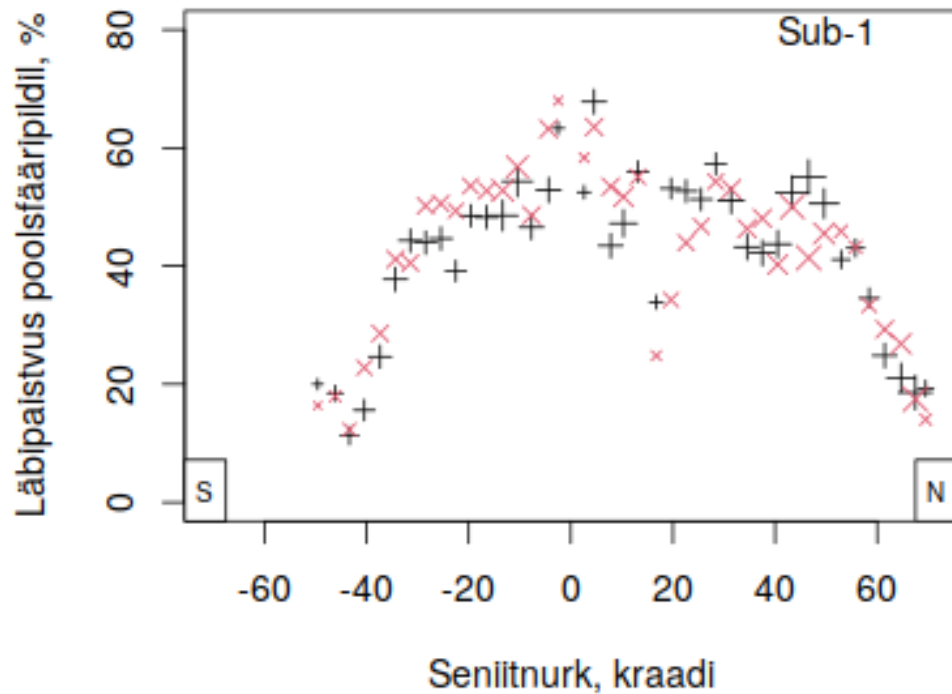
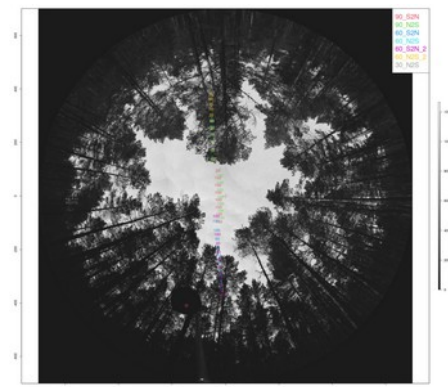
Aerofotod ja poolsfääripildid

Vertikaalne (kuni 10 kraadi seniitnurk) läbipaistvus mõõtmiste keskmisena aerofotodelt ja poolsfääripiltidel. Iga punkt on katselapp.

Aerofotod ja poolsfääripildid

Fotodelt tuleb võtta 3-5 kraadi sektoriid.

Iga punkt on kõikidelt katselapidelt arvatatud keskmine vaba vaate tõenäosus antud vaatesuunas. Katsealad on eraldi.

Kokkuvõtteks

Droonikaamerate stabiliseerimise automaatika takistab kaamerate pildigeomeetria omaduste täpset mõõtmist.

Droonide asukohamäärangute vead tekitavad tuntavalt määramatust. Mõõtes 40-80 m kõrguselt 30-60 kraadi nadiirnurkade puhul saab ehk 3-5 kraadiste sektorite keskmisi nähtavusi kasutada.

Aerofotodelt saab kontrastsete objektide maapealsete kasutamisel visuaalselt üsna adekvaatse hinnangu võrastiku läbipaistvusele.

Poolsfääripiltidelt saab kõige täpsema läbipaistvuse väärtuse, aga ajakulu on suur.

Suurte alade jaoks sobivad pigem aerolidari punktipilved, mille meetrika arvutamise kriteeriumite leidmiseks saab kasutada poolsfääripilte ja madalalt tehtud aerofotosid.